

Chov a odchov kurů bambusových (*Bambusicola thoracica thoracica*)

Trocha systematiky

Kur bambusový (*Bambusicola thoracica*) patří spolu s dalšími dvěma druhy do východoasijského rodu *Bambusicola*. Typický je pro tento rod relativně dlouhý ocas tvořený čtrnácti pery. Pohlaví jsou si podobná, nejsnadnějším rozlišovacím znakem je ostruha, která samicím chybí. Zmíněnými dalšími dvěma druhy jsou kur skvrnitoboký (*Bambusicola fytchii*) a kur (*Bambusicola sonorivox*) z Tchaj-wanu, který je ještě dodnes v řadě publikací řazen jako poddruh kura bambusového, tedy *B. thoracica sonorivox*. Poslední výzkumy se však přiklánějí spíše k oddělení těchto druhů. Relativně nejisté je zařazení tohoto rodu v rámci podčeledí. Především podle morfologie je ponejvíce řazen do podčeledi *Percidinae*, tedy mezi křepelky a koroptve. Současné práce však jsou spíše toho názoru, že společně se svým nejpříbuznějším rodem *Galloperdix* patří spíše do podčeledi *Phasianinae*, tedy mezi pravé bažanty.

Život v přírodě

Jak bylo řečeno výše, pohlaví u těchto kurů se příliš neliší, i když rozdílů vyzozorovat můžeme. Samice je menší, dosti matnějším zbarvením a chybí jí zmíněná ostruha. Délka těla těchto kurů činí 30–32 cm. Váha u samců je uváděna 242–297 gramů, u samic 200–242 gramů.

Rodiče (v popředí kohout) s kuřaty z obou snůšek.

Pokud se držíme výše zmíněného názoru, tak tento druh kura žádné poddruhy netvoří, tudíž je monotypický.

Vyskytuje se v jižní Číně, konkrétně od východního S-čchuanu a Kuej-čou dál na východ přes Chu-nan, východní Ťiang-si a severní Kuang-tung až po oblasti Fu-tien a jižní Če-ťiang. Introdukován byl do Japonska (Honšú, Sado, Šikoku, Kjúšú, Ošima, Niidžima, Šikinedžima, Mijakedžima, Hačidžódžima a Iwodžima) a na Havaji.

Zde všude je zřejmě běžným druhem. Jeho počty v Číně klesají vzhledem k přílišnému lovu, stejně tak kvůli ztrátě vhodného životního prostředí, ale zatím nebyl zařazen mezi ohrožené druhy.

Preferuje husté křoviny v nízkých kopcích do 2 000 m n. m., ale jen velice zřídka vystupuje nad 1 000 m n. m. Ač nám to jeho český i odborný název napovídá, bambusové porosty nepreferuje, ale samozřejmě je také osidluje. Často obývá travnaté plochy a především v Japonsku i parky.

Většinou se pohybuje v párech či malých skupinkách do dvaceti jedinců. V zimním období vytváří hejnká dvakrát větší (nejvíce v Japonsku). Každé hejnká si údajně brání čistě své omezené teritorium, stravovací a hřadovací místo, ale tuto informaci je ještě nutno v přírodě prověřit.

U tohoto druhu je nejčastější monogamie, kdy se na jaře začínají rozpadat větší skupinky. Hnízdo je nejčastěji umístěno u kmene stromu, pod keřem či v drnu trávy. Snůška čítá obvykle 3–7 (nejvíce 15) vajec. Inkubace trvá 17–19 dní.

Živí se nejčastěji pupeny, výhonky, semeny, bobulemi a nejrůznějšími bezobratlými.

Chov a odchov

S chovem těchto zajímavých a pestře zbarvených kurů jsem začal v roce 2010, kdy jsem získal dvě odchovaná kuřata od kolegy a přítele pana Emila Škody. Pořídil si je jsem

Kurové bambusové se samcem amadiny páskované (*Amadina fasciata*).

si přál již dlouhou dobu předtím, jen se sehnáním to u nás tehdy nebylo jednoduché.

Pořízená mláďata jsem po karanténě umístil do husté zarostlé voliéry o rozměrech 10×4 m určené pro východoasijské druhy ptactva. Porost zde tvořily především metasekvoje čínské (*Metasequoia glyptostroboides*), borovice Wallichovy (*Pinus wallichiana*), trojpek drsný (*Deutzia scabra*), kiwi (*Actinidia issai*), čechra vy (*Astilbe*) a bambusy rodů *Phyllostachys* a *Fargesia*. Mladí bambusáci zde žili ve společnosti bažantů mandžuských (*Crossoptilon mantchuricum*), hrdliček východních (*Streptopelia orientalis*) a čínských (*Streptopelia ch. chinensis*), holubů doupňáků (*Columba oenas*) a zelenokřídých (*Chalcophaps indica*) a drozdů černoprských (*Turdus dissimilis*). Oba ptáci se zde cítili dobře a brzy se ukázalo, že se jedná o dva kohoutky.

Brzy jsem však musel kury bambusové z této voliéry přemístit. Do sousední voliéry se totiž dostala kuna a nechťel jsem riskovat, že přijdu i o tyto ptáky.

Umístil jsem je do menší voliéry o rozměrech 3×3 m, taktéž pro asijské druhy ptactva, kde jsou bambusáci chováni dodnes. Zde tvoří porost zlatice (*Forsythia*), hortenzie popínavá (*Hydrangea petiolaris*), přísavník pětilistý (*Parthenocissus quinquefolia*), chmel japonský (*Humulus japonicus*), tlustonitník klasnatý (*Pachysandra terminalis*) a bambus (*Sasa palmata*). Chováni jsou zde ve společnosti holubů zelenokřídých (*Ch. indica*), hrdliček čínských (*Streptopelia ch. tigrina*), holoubků pruhovaných (*Geopelia striata*), holubů černotemenných (*Ptilinopus melanospilus*) a rýžovníků šedých (*Padda oryzivora*). V této společnosti jsem nikdy nezaznamenal žádný problém. Jedinou agresi jsem zaznamenal vůči křepelkám čínským (*Coturnix chinensis*), kdy tokající kohout kura bambusového zabil kohoutka křepelky čínské. Jako substrát používám písek, jelikož má jeho použití minimálně dvě výhody. Jednak výrazně usnadňuje odstraňování trusu a jiných nežádoucích „věcí“ z voliéry a hlavně je výbornou prevencí zdravých chovanců. Na suchý písčité podklad se totiž nedostanou kroužkovci ani měkkýši a ptáci jsou výrazně chráněni proti parazitům a jiným problémům, které tito bezobratlí přenášejí.

Kohout s dvoudenními kuřaty.

Na začátku roku 2011 jsem jednoho z kohoutků vyměnil za samici s chovatelem, který měl opačný problém, tedy držel dvě slepičky. Pro jistotu jsem asi na tři týdny umístil samici do vedlejší voliéry, aby se ptáci viděli a slyšeli, ale nemohli přímo k sobě. Můj tah se ukázal jako správný, jelikož mi za pár dní volal onen chovatel s tím, že ptáky hned spojil a kohout samici zabil. U mne se ve zmíněném roce u těchto ptáků již nic zvláštního neudálo.

V roce 2012 samička snesla první snůšku, dokonce na vejce zasedla. Vylíhla se dvě kuřata, která jsem však neodchoval, protože ve stáří 14 dnů se obě kuřata ztratila. Zřejmě je měly na svědomí myši, které v této voliéře často páchají neplechu.

V dubnu letošního roku slepička snesla 8 vajec pod připravené smrkové chvoji. Zasedla na ně 8. 5. a 26. 5. se vylíhlo 6 kuřat. Dva dny poté jsem ráno dvě kuřata našel mrtvá, schoulená u sebe. Je tedy možné, že se v noci podchladila, jelikož teplota v těchto dnech výrazně kolísala a v noci se někdy dostala pod bod mrazu. Nicméně zbylá kuřata dobře prospívala a dále rostla. Na péči o ně

Slepice s kuřaty z první snůšky.

se výrazně podílel kohout, který jim například podával hmyz, ale také část mláďat v noci zahřívá. Ve stáří 17 dní, tedy 12. 6., jsem kuřata poprvé pozoroval vylétlá na větvích a také od tohoto dne na větvích hřadovala. Ve věku 22 dní, 17. června, již kuřata bez problémů volně létala a 18. 6. se mladý kohoutek poprvé ozýval.

Na konci června mě však u mého páru čekalo ještě další překvapení. 30. června slepička zasedla na další snůšku, tentokrát šesti vajec, ačkoli mláďata z první snůšky ještě nebyla zcela samostatná. Z této snůšky se vylíhla čtyři kuřata, jedno z nich

jsem našel za pár dní ušlapané. Všechna kuřata z první snůšky rodičům vydatně pomáhala s péčí o své mladší sourozence. Nabízela jim hmyz a malá kuřátka zahřívala při hřadování.

Kuřata byla okroužkována kroužky WPA o průměru 7 mm, a jelikož se jedná o sociální druh kura, nečiní dodnes žádný problém jejich držení s rodiči.

Krmení

Krmení těchto ptáků není obtížné. Základ tvoří granule BŽ3, v době hnízdění BŽN a směs zrnin DeliNature č. 31. Tato směs je každodenně obohacována o vařenou rýži, strouhanou mrkev a zelené krmení. Jako zelené krmení používám nejčastěji kopřivy, ale dle dostupnosti doplňuji o salát, čínské zelí, petržel, celer, kopr, špenát, mátu, meduňku, mateřídoušku atd. Kur bambusový miluje širokou škálu plodů. Prakticky neustále mají k dispozici na půlku rozkrojené jablko či hrušku, ale s oblibou berou i další, především však bobuloviny, jako hroznové víno, angrešt, třešně, rybíz, borůvky, áronii, černý bez, schisandru, jahody, maliny, ostružiny a jednotlivé dílky granátového jablka.

Nezbytností je hmyz, kde bohatě stačí podávat moučné červy, zophobasy nebo larvy plesnivce obilního. Ptáci však dobře přijímají i tvaroh. Živočišné bílkoviny však nepodávám celý rok stejně a během zimního období je ptáci nedostávají vůbec. Hmyz a další začínají dostávat po odchodu mrazů a alespoň trochu je tak simulována změna stravy, která nastává též v přírodě.

Kuřata dostávala granule BŽ1 a BŽ2 spolu se směsí Unii Patté od firmy Orlux, kterou brala velice dobře a tato směs velice chutná i dospělým ptákům. Občas

byla tato směs obohacována o tvrdý tvaroh. Krmení je podáváno každý den čerstvé, mimo dobu hnízdění ptáci mají jednou týdně půst.

Každodenně je obměňována také voda, která je pravidelně obohacována o Acidomid, Knoblamín a Bronchoxan. V letním období vodu obohacuji o Hydralac, bránící dehydrataci, který se mi prozatím velice dobře

osvědčil a u ptáků je jeho vliv opravdu pozorovatelný.

Jako vitaminová složka se mi nejlépe osvědčila sypká směs Colombine Vita určená pro holuby, kterou přidávám 2-3× týdně do krmiva. Jednou týdně je také krmení obohacováno o pivovarské kvasnice a 2-3× ročně o Imunnoflash.

Ptáci jsou dvakrát ročně odčervováni,

přípravky střídám, aby nedošlo ke vzniku rezistence u parazitů. Samozřejmě je také grit a zobový kámen.

Chov tohoto zajímavého druhu tedy rozhodně není obtížný a doufám, že se v našich voliérách co možná nejvíce rozšíří.

text a foto: Adam Bura